

ด่วนที่สุด

ที่ สน ๐๐๒๓.๖/ว ๓๗๙๑

ศาลากลางจังหวัดสกลนคร
ถนนศุนย์ราชการ ถนน ๔๗๐๐

๒๙ มีนาคม ๒๕๖๘

เรื่อง แนวทางการจัดการมูลฝอยของจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เรียน นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร และนายกเทศมนตรีตำบลท่าแร่

อ้างถึง ๑. หนังสือจังหวัดสกลนคร ด่วนที่สุด ที่ สน ๐๐๒๓.๖/ว ๑๒๘๖๔ ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๗

๒. หนังสือจังหวัดสกลนคร ด่วนที่สุด ที่ สน ๐๐๒๓.๖/ว ๔๓๒๑ ลงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๔๒๑.๒/ว ๒๓๖๔

ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๘

จำนวน ๑ ชุด

ตามที่จังหวัดสกลนครแจ้งว่า กระทรวงมหาดไทยให้จังหวัดดำเนินการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ โดยจัดทำเป็นแผนปฏิบัติการฯ ระดับจังหวัด โดยตัวชี้วัดด้านการจัดการขยะปลายทาง ได้กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มพื้นที่ ในการจัดการมูลฝอย (Clusters) มีการจัดทำแผนบริหารจัดการขยะของกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters) เพื่อสนับสนุน การเพิ่มประสิทธิภาพในการเก็บรวบรวมและขนส่งขยะมูลฝอยชุมชนเพื่อนำไปกำจัดอย่างถูกต้อง ความละเอียดเจ้งแล้ว นั้น

จังหวัดสกลนครได้รับแจ้งจากกระทรวงมหาดไทยว่า ในคราวประชุมคณะกรรมการกลาง จัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย ครั้งที่ ๑/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ ได้มีมติเห็นชอบแนวทางการบริหาร จัดการกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters) เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารจัดการกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม สรุกดลล้องกับข้อเสนอแนะจากหน่วยงานต่าง ๆ จึงขอให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร และเทศบาล ตำบลท่าแร่พิจารณาดำเนินการในการรวมกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters) และจัดทำแผนบริหาร จัดการกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters) ให้แล้วเสร็จ และรายงานให้จังหวัดสกลนครทราบ ภายในวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๘ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวีรัตน์ ชีรเมตร)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด สกลนคร
ผู้อำนวยการจังหวัดสกลนคร

ช่องทางรายงาน อ้างถึง

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด

กลุ่มงานบริการสาธารณสุขท้องถิ่นและประสานงานท้องถิ่นอำเภอ

โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๔๒๗๑ ๖๔๔๒

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

- ผู้อัย บห.   กง.กฎหมายฯ
 กง.มาตรฐานฯ   กง.การเงินฯ
 กง.ส่งเสริมฯ   กง.บริการฯ

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๒๐.๒/ว ๒๗๖๔

ท่าอากาศยานจังหวัดสกลนคร	4298
รับเลขที่...	20 มีค. 2568
วันที่...	.....
เวลา...	.....

กตุ๊งงานเบิกการสาธารณห้องถินฯ

กระทรวงมหาดไทยยื้อ... ๘๗๔. วัน ๑๐ มี. ๒๕๖๘
ถนนอัษฎางค์ เชียงใหม่ กทม. ๑๐๒๐๐

ส.เบง.ส.ส.

274

เลขที่รับ... 274
วันที่ 20 มีค. 2568

เวลา.....

๑๙ มีนาคม ๒๕๖๘

เรื่อง แนวทางการบริหารจัดการมูลฝอยของจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิน
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง ๑. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๒๐.๒/ว ๖๗๔๖ ลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๗
๒. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๒๐.๒/ว ๒๘๘ ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แนวทางการบริหารจัดการกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters) จำนวน ๑ ชุด
๒. แนวทางการจัดการขยะในพื้นที่ที่ไม่มีการเก็บขยะ จำนวน ๑ ชุด
๓. แบบรายงานกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters) และแผนฯ จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ กระทรวงมหาดไทยได้แจ้งให้จังหวัดดำเนินการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ โดยจัดทำเป็นแผนปฏิบัติการฯ ระดับจังหวัด โดยทั่วที่รับด้านการจัดการขยะปลายทาง ได้กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถินในกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters) มีการจัดทำแผนบริหารจัดการขยะของกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters) เพื่อสนับสนุน การเพิ่มประสิทธิภาพในการเก็บรวบรวมและขนส่งขยะมูลฝอยชุมชนเพื่อนำไปกำจัดอย่างถูกต้อง นั้น

ในคราวประชุมคณะกรรมการกลางจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย ครั้งที่ ๑/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ ได้มีมติเห็นชอบแนวทางการบริหารจัดการกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters) เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารจัดการกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters) ของจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถินให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม สอดคล้องกับ ข้อเสนอแนะจากหน่วยงานต่าง ๆ จึงขอให้จังหวัดพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

๑. สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถินที่มีการเก็บข้อมูลฝอยให้พิจารณาดำเนินการ ในการรวมกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters) และจัดทำแผนบริหารจัดการกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters) เพื่อขับเคลื่อนการบริหารจัดการมูลฝอยในภาพรวมของกลุ่มพื้นที่ต่อไป ตามแนวทาง การบริหารจัดการกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters) (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

๒. สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถินที่ไม่มีการเก็บข้อมูลฝอยให้พิจารณาดำเนินการ ตามแนวทางการจัดการขยะในพื้นที่ที่ไม่มีการเก็บขยะ สู่การเป็นพื้นที่ขยายเหลือศูนย์ (Zero Waste) เพื่อให้มีการลดปริมาณขยะให้ได้นากที่สุด ตามแนวทางการจัดการขยะในพื้นที่ที่ไม่มีการเก็บขยะ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

๓. ให้จังหวัดพิจารณาทบทวนการรวมกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters) ให้สอดคล้องกับการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถินข้างต้น ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๒๐.๒/ว ๖๗๔๖ ลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๗ และนำเข้าคณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลและ มูลฝอยจังหวัดพิจารณา โดยดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๘ หากมีการรวมกลุ่มพื้นที่ ในการจัดการมูลฝอย (Clusters) ใหม่ ให้รายงานผ่านทาง Google Sheets ที่กำหนด (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓)

/ ๔. ให้กลุ่มพื้นที่...

๔. ให้กลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters) ที่ได้รับความเห็นชอบตามมติคณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยจังหวัดจัดประชุมร่วมกัน เพื่อจัดทำแผนบริหารจัดการกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters) ตามข้อ ๑ ให้แล้วเสร็จและรายงานให้จังหวัดทราบ ทั้งนี้ ให้จังหวัดรวบรวมและอัปโหลดไฟล์แผนบริหารจัดการกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters) ทุกกลุ่ม ลงใน Google Sheets (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓) หัวข้อ “ผลการจัดทำแผนบริหารจัดการกลุ่มพื้นที่” ภายในวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๘ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายสารินทร์ สันพันธ์รักษ์)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมท้องถิ่น
กลุ่มงานสิ่งแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
โทร. ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๐๐ ต่อ ๒๑๑๒
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ Saraban@dla.go.th
ผู้ประสานงาน นายภูมิ ปฏิสันดาวร โทร. ๐๙ ๑๔๐๔ ๒๒๑๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย

ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๔๒๑.๒/ว ๒๓๖๔ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ และ ๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

แนวทางการบริหารจัดการกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters)

ที่	หัวข้อ	การดำเนินงาน
๑	การจัดทำฐานข้อมูลการรวมกลุ่มพื้นที่ จัดการขยะมูลฝอย (Clusters) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีการเก็บ ขน	<p>๑) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการรวมกลุ่มในพื้นที่ จัดการขยะมูลฝอย (Clusters) เฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการเก็บขยะและกำจัดขยะ สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่มีการเก็บขยะให้ดำเนินการบริหาร จัดการขยะให้สอดคล้องกับนโยบายและแนวทางที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด</p> <p>๒) รายชื่่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เข้าร่วมเป็นสมาชิกของกลุ่ม พื้นที่จัดการขยะมูลฝอย (Clusters) และการกำหนด MOU ระหว่างสมาชิก ของกลุ่ม พร้อมทั้งรายงานการประชุมสภาพัฒนาท้องถิ่น</p> <p>๓) ลักษณะทางภูมิศาสตร์</p> <p>๔) จัดทำข้อมูลพื้นฐานบริมาณขยะมูลฝอยของกลุ่ม</p> <p>๔.๑) ปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น</p> <p>๔.๒) ปริมาณขยะมูลฝอยที่นำกลับมาใช้ประโยชน์ได้</p> <p>๔.๓) ปริมาณขยะมูลฝอยที่เก็บขึ้นได้และส่งกำจัด</p> <p>๔.๔) ปริมาณขยะมูลฝอยตกค้างในพื้นที่</p> <p>๕) ข้อมูลเก็บขยะ เส้นทาง และระยะทางการขนส่งภายในกลุ่ม</p> <p>๖) ข้อมูลสถานที่กำจัดขยะในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในสมาชิก ของกลุ่มพื้นที่ จัดการขยะมูลฝอย (Clusters) ทั้งหมด (ถูกสุขาภิบาลและไม่ถูก สุขาภิบาล)</p> <p>๗) ข้อมูลรายรับ รายจ่าย ด้านการบริหารจัดการขยะมูลฝอยขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นภายในกลุ่มพื้นที่ เช่น ค่าใช้จ่ายในการเก็บขยะ ค่าใช้จ่าย ในการกำจัด</p> <p>๘) ข้อมูลการวินิเคราะห์องค์ประกอบขยะมูลฝอยภาพรวมของกลุ่มพื้นที่</p>
๒	กำหนดแนวทาง การจัดการขยะต้นทาง	<p>๑. การส่งเสริมให้ประชาชนคัดแยกขยะต้นทางตามแนวทางที่กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียม เนื่องจาก การจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๗</p> <p>๒) ออกข้อบัญญัติท้องถิ่นในการกำหนดแนวทางการบริหารจัดการขยะ ในทุกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีความเหมาะสม ลดอัตราการจัดการในพื้นที่ โดยกำหนดแนวทางให้ขัดเจนตามประเภทของขยะมูลฝอย ได้แก่ มูลฝอยทั่วไป มูลฝอยอินทรีย์ มูลฝอยนำกลับมาใช้ใหม่ มูลฝอยที่เป็นพิษ หรืออันตราย และมูลฝอยติดเชื้อในชุมชน (ไม่รวมถึงมูลฝอยติดเชื้อจาก คลินิกและสถานพยาบาล) ในการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นควรกำหนดอัตรา ค่าธรรมเนียมในการเก็บ ขน และกำจัดขยะมูลฝอยที่ส่งเสริมและจูงใจให้ ประชาชนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมในการลดและคัดแยกขยะที่ต้นทาง</p> <p>๓) การจัดทำแผนประชาสัมพันธ์ในการทำความเข้าใจกับประชาชน ในพื้นที่ถึงความสำคัญและปัญหาของการจัดการขยะ และส่งเสริมสนับสนุน การดำเนินงานของกลุ่มอาสาสมัครต่าง ๆ ในพื้นที่ เช่น อาสาสมัครท้องถิ่น รักษ์โลก (อคล.) อาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมู่บ้าน (ทสม.) ในการทำงานร่วมกับชุมชนและผลักดันการบริหารจัดการ ขยะในพื้นที่</p>

ที่	หัวข้อ	การดำเนินงาน
๓	กำหนดแนวทาง การจัดการขยะกลางทาง	<p>(๑) การกำหนดวัน เวลา และสถานที่หรือเส้นทางเก็บขยะมูลฝอยให้ชัดเจนและครอบคลุมทั่วที่ โดยประกาศให้ประชาชนในพื้นที่ทราบทั่วถ้วน</p> <p>(๒) แผนการตรวจสอบสภาพเก็บขยะที่มีความพร้อมในการปฏิบัติงานและมีการดูแลรักษาอย่างต่อเนื่อง</p> <p>(๓) การจัดทำแนวทางการปฏิบัติสำหรับผู้ปฏิบัติงาน ทั้งด้านสุขภาพและความปลอดภัย</p> <p>(๔) มีการกำหนดมาตรการในการควบคุมดูแลการเก็บขยะให้มีประสิทธิภาพ</p> <p>(๕) หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสถานที่ขันถ่ายขยะมูลฝอย ให้มีการควบคุมกำกับดูแลตามกฎหมายท้องถิ่น ลักษณะการจัดการมูลฝอยทั่วไป พ.ศ. ๒๕๖๐</p>
๔	กำหนดแนวทาง การจัดการขยะปลายทาง	<p>(๑) สมาชิกในกลุ่มพื้นที่จัดการขยะมูลฝอย (Clusters) พิจารณาความเหมาะสมร่วมกันในการกำหนดสถานที่กำจัดขยะที่เป็นไปได้ โดยคำนึงถึงเงื่อนไขด้านงานต่าง ๆ เช่น</p> <p>๑.๑) สถานที่ที่ดังมีความเหมาะสม (๑) กรณีสถานที่เดิม ให้กำหนดมาตรการไม่ให้เกิดผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อม (๒) กรณีกำหนดสถานที่ใหม่ ให้พิจารณาความเหมาะสมของสถานที่กำจัดขยะ</p> <p>๑.๒) ระยะในการขนส่งไปกำจัดยังสถานที่กำจัดขยะมีความเหมาะสมคุ้มค่า ไม่ควรมีระยะทางไกลกว่า ๕๐ กิโลเมตร หากเกินระยะดังกล่าวอาจพิจารณาจัดตั้งสถานีขันถ่ายขยะมูลฝอย</p> <p>(๒) จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี เช่น แผนการปรับปรุงหรือเพิ่มประสิทธิภาพสถานที่กำจัดขยะของกลุ่ม Clusters แผนจัดการความเสี่ยงภัยต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น (เพลิงไหม้ น้ำท่วม) แผนบริหารงานบุคคลการด้านสิ่งแวดล้อม เพื่อให้กระบวนการทำงานมีบุคลากรรับผิดชอบต่อเนื่อง</p> <p>(๓) มีการจัดทำมาตรการควบคุมการดำเนินงานเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม เช่น มาตรการลักษณะทั่วไป มาตรการรื้อถอน มาตรการการจัดการขยะบนสิ่งที่เรือ</p> <p>(๔) สมาชิกในกลุ่มพื้นที่จัดการขยะมูลฝอย (Clusters) พิจารณาความเหมาะสมในการเลือกรูปแบบและวิธีการในการกำจัดขยะมูลฝอยร่วมกันให้ถูกต้อง ตามหลักวิชาการ เช่น การฝังกลบอย่างถูกหลักสุขागิบาล การหมักทำปุ๋ย หรือก้าซีวภาพ การกำจัดด้วยพลังงานความร้อน การแปรสภาพเป็นเชื้อเพลิง การแปรสภาพเป็นพลังงานไฟฟ้า ฯลฯ เพื่อแก้ไขปัญหาในอนาคต</p>
๕	ด้านอื่น ๆ	<p>(๑) การจัดประชุมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสมาชิกของกลุ่ม อย่างน้อย ๑ ครั้ง</p> <p>(๒) การกำหนดช่องทางรับเรื่องการร้องเรียนเพื่อให้ประชาชนแจ้งเหตุที่เกิดจากการบริหารจัดการขยะของกลุ่มที่ไม่มีประสิทธิภาพ</p> <p>(๓) กรณีมีการเปลี่ยนแปลงกลุ่ม</p> <p>๓.๑) กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาเห็นว่า มีเหตุผลความจำเป็นในการเปลี่ยนแปลงการรวมกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภายใต้เขตจังหวัดเพื่อเพิ่ม</p>

ที่	หัวข้อ	การดำเนินงาน
		<p>ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการมูลฝอยให้เกิดความเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน หรือเป็นการแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการมูลฝอย ให้เสนอเหตุผลความจำเป็นและวิธีการที่จะขอเปลี่ยนแปลงการรวมกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อคณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยจังหวัดเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนดำเนินการ และแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ทราบโดยให้รายงานกระทรวงมหาดไทยทราบด้วย</p> <p>๓.๒) กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาเห็นว่า มีเหตุผลความจำเป็นในการดำเนินการข้ามเขตจังหวัด เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการมูลฝอย ให้เกิดความเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันหรือเป็นการแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการมูลฝอย ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเสนอเหตุความจำเป็นและวิธีการที่จะขอดำเนินการข้ามเขตจังหวัดต่อคณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยจังหวัดนั้นเพื่อพิจารณา ก่อนส่งต่อให้จังหวัดที่เป็นพื้นที่รับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าร่วมกลุ่ม แล้วให้จังหวัดที่เป็นพื้นที่รับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าร่วมกลุ่มเสนอเรื่องต่อไปยังคณะกรรมการการกลางจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยพิจารณาแล้วจึงเสนอความเห็นไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยหรือผู้ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมอบหมายเพื่อทำความตกลงก่อนดำเนินการ</p> <p>ทั้งนี้ การเบี้ยญเมแปลงกลุ่มดังกล่าว ต้องดำเนินถึงผลกระทบที่อาจเกิดจากการเปลี่ยนแปลงด้วย เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการรวมกลุ่มเดิม และมีข้อตกลงข้อส่งขยะระหว่างกัน หรือโครงการที่ได้รับจัดสรรงบประมาณให้มีการดำเนินการร่วมกันในการขนส่งขยะแล้ว</p>

*****

จัดทำโดย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมท้องถิ่น
กลุ่มงานสิ่งแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

แนวทางการจัดการขยะในพื้นที่ที่ไม่มีการเก็บขยะ ถูกราบเป็นพื้นที่ขยะเหลือศูนย์ (Zero Waste)

การดำเนินการบริหารจัดการขยะในเขตพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นการมีการบริหารจัดการขยะต้นทางอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้มีการลดปริมาณขยะให้ได้มากที่สุด กรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถเก็บขยะได้อย่างครอบคลุม หรือมีการลักลอบทิ้งขยะในพื้นที่ หรือการลักลอบทิ้งขยะที่ไม่ถูกต้องในพื้นที่รกร้าง หรือพื้นที่เอกสาร ความมีแนวทางการดำเนินงานให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและบริบทของพื้นที่ เพื่อให้การจัดการขยะเกิดความยั่งยืน โดยมีแนวทางการดำเนินการป้องกัน การควบคุม และการปั้งคับใช้กฎหมาย ในการบริหารจัดการขยะ ดังนี้

การป้องกัน

๑. ส่งเสริมการจัดการขยะต้นทางให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดเพื่อให้มีการคัดแยกและจัดการขยะภายในครัวเรือนอย่างเหมาะสม โดยส่งเสริมให้ครัวเรือนมีการคัดแยกขยะ ๕ ประเภท ตามที่กระทรวงกำหนด ค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมที่เกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๗ กำหนด มีการสร้างความรู้ความเข้าใจให้ประชาชนมีความตระหนักในการคัดแยกขยะที่ถูกต้องโดยใช้หลัก ๓Rs เพื่อลดปริมาณขยะ โดยนำขยะกลับมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และลดการใช้บรรจุภัณฑ์แบบใช้ครั้งเดียวทิ้ง เช่น ถุงพลาสติก หลอดพลาสติก และโฟม เป็นต้น

๒. มีการจัดตั้งธนาคารขยะหรือกำหนดพื้นที่จุดรวบรวมขยะให้ครอบคลุมทุกชุมชนเพื่อกำนัวยความสะอาดให้คันในชุมชนในการส่งขยะเพื่อนำไปขายสู่การสร้างรายได้ของครัวเรือนหรือชุมชน

๓. การส่งเสริมให้ชุมชนมีการจัดทำธรรมนูญชุมชนเพื่อทำข้อตกลงและกติการร่วมกันร่วมกันในการบริหารจัดการขยะภายในครัวเรือนและชุมชน

๔. การทำข้อตกลงความร่วมมือกับ ร้านค้า สถานประกอบการ หน่วยงานรัฐและเอกชนภายใต้พื้นที่ เพื่อให้มีการจัดการขยะในพื้นที่ด้วยตนเอง

๕. จัดกิจกรรมหรือการรวมกลุ่มของคนในชุมชนเพื่อนำขยะกลับมาใช้ประโยชน์ เพื่อสร้างรายได้แก่ครัวเรือน ชุมชน วัด โรงเรียน เช่น การทำสิ่งประดิษฐ์จากขยะ กิจกรรมฝ้าป้าย ธนาคารขยะในโรงเรียน ร้านค้าสวัสดิการจากขยะ เป็นต้น

๖. การกำหนดพื้นที่ห้ามทิ้งขยะ โดยมีการรณรงค์ ใช้สื่อประชาสัมพันธ์ เช่น ป้ายประกาศ โฆษณาเมืองและวิทยุชุมชน เพื่อแจ้งเตือนเกี่ยวกับโทษของการทิ้งขยะในพื้นที่ห้ามทิ้งขยะ

๗. ปรับปรุงพื้นที่พื้นที่ หรือปรับภูมิทัศน์พื้นที่รกร้างหรือพื้นที่เสื่อมโทรมให้เป็นพื้นที่สาธารณะประโยชน์ ปลูกต้นไม้เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียว ทำความสะอาดชุมชน สนับสนุนเด็กเล่น หรือสวนหย่อม เป็นต้น เพื่อลดจุดอับที่อาจเป็นสถานที่ลักลอบทิ้งขยะ

๘. ส่งเสริมกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ เช่น Big Cleaning Day หรือ อาสาสมัครเก็บขยะ เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีบทบาทในการดูแลพื้นที่ร่วมกัน

การควบคุมและตรวจสอบ

๑. การสำรวจพื้นที่เสี่ยง หรือจัดทำแผนที่จุดเสี่ยงลักลอบทิ้งขยะเพื่อการติดตามเฝ้าระวัง และมีการตรวจสอบเป็นระยะ อย่างต่อเนื่อง

๒. จัดให้มีเจ้าหน้าที่หรืออาสาสมัครชุมชนเฝ้าระวังจุดเสี่ยงที่มีการลักลอบทิ้งขยะ

๓. ติดตั้งกล้องวงจรปิด (CCTV) ในพื้นที่เสี่ยง เพื่อบันทึกหลักฐานการลักลอบทิ้งขยะหากไม่สามารถติดตั้งกล้องอาจมีการใช้ป้ายเตือนว่ามีการเฝ้าระวังและตรวจสอบการลักลอบทิ้งขยะ

๔. จัดให้มีเจ้าหน้าที่หรืออาสาสมัครชุมชนเฝ้าระวังจุดเสี่ยงที่มีการลักลอบทิ้งขยะ
๕. สร้างระบบรายงานลักลอบทิ้งขยะ โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแจ้งเบาะแสการลักลอบทิ้งขยะโดยสามารถแจ้งผ่านแอปพลิเคชัน สายด่วน หรือช่องทางอื่นๆได้
๖. สร้างเครือข่ายเฝ้าระวังการลักลอบทิ้งขยะ ระหว่างชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การบังคับใช้กฎหมาย

๑. กำหนดให้มีระเบียบ ข้อกำหนด ข้อบังคับ หรือข้อบัญญัติห้องถินในการบริหารจัดการขยะครอบคลุมทุกแหล่งกำเนิดขยะ โดยให้มีการจัดการขยะด้วยตนเอง มีการกำหนดค่าปรับและบทลงโทษอย่างชัดเจนในการทิ้งขยะที่ไม่ถูกต้อง หรือทิ้งในพื้นที่ที่ไม่ได้กำหนดไว้

๒. บูรณาการการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการบังคับใช้กฎหมายและร่วมกับบริหารจัดการขยะในพื้นที่ รวมทั้งเฝ้าระวังการลักลอบทิ้งขยะ

*****

จัดทำโดย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิน
กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมห้องถิน
กลุ่มงานสิ่งแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

คำอธิบายแบบรายงานกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters) และแผนบริหารจัดการกลุ่มพื้นที่
ในการจัดการมูลฝอย (Clusters)

(สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓ ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด
ที่ มท ๐๘๒๑.๒/ว ๒๓๖๔ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๘)

*****

๑. เมื่อจังหวัดพิจารณาทบทวนการรวมกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters) ให้สอดคล้องกับ การดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และนำเข้าคณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยจังหวัด พิจารณา เรียบร้อยแล้ว ให้จังหวัดนำข้อมูลดังกล่าวรายงานผ่านแบบฟอร์มรายงานกลุ่มพื้นที่ในการจัดการ มูลฝอย (Clusters) และแผนบริหารจัดการกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters) (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓)

๒. ให้จังหวัดเพิ่มแควรหรือลบແຕาในส่วนของจังหวัดตนเองให้ถูกต้องตามจำนวนกลุ่มพื้นที่ในการ จัดการมูลฝอย (Clusters) ปัจจุบัน อย่างระมัดระวังมิให้กระทบข้อมูลของจังหวัดอื่น ดังนี้

๒.๑ ระบุจำนวน อปท. ในแต่ละกลุ่ม Clusters

๒.๑.๑ กรอกจำนวน อปท. ที่มีการเก็บขยะมูลฝอย

๒.๑.๒ กรอกจำนวน อปท. ที่ไม่ได้รวมกลุ่ม Clusters และใส่จำนวน อปท. ที่มีและไม่มีการ เก็บขยะมูลฝอย

๒.๒ ระบุชื่อ อปท. ที่เป็นเจ้าภาพของกลุ่ม Clusters และขนาดกลุ่ม Clusters โดยแบ่งเป็น

๑) กลุ่มพื้นที่ขนาดใหญ่ (L) มากกว่า ๕๐๐ ตัน/วันขึ้นไป

๒) กลุ่มพื้นที่ขนาดกลาง (M) รวมกัน ตั้งแต่ ๓๐๐ - ๕๐๐ ตัน/วัน

๓) กลุ่มพื้นที่ขนาดเล็ก (S) รวมกันแล้วน้อยกว่า ๓๐๐ ตัน/วัน

๒.๓ ระบุปริมาณขยะที่เกิดขึ้นต่อวัน และขยะสะสม (ขยะเดิม)

๒.๔ ระบุวิธีการบริหารจัดการขยะของกลุ่ม Clusters เช่น เทกอง ฝังกลบ แปรรูปเป็นพลังงาน เทือเพลิง (RDF) แปรรูปเป็นพลังงานไฟฟ้า (WTE) ฯลฯ

๒.๕ ระบุชื่อหน่วยดำเนินการ หากเป็นเอกชนให้ใส่ชื่อบริษัท

๒.๖ ระบุครั้งที่และวันที่ประชุมของการประชุมคณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยจังหวัด

๓. ให้จังหวัดอัปโหลดไฟล์แผนบริหารจัดการกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters) ของทุกกลุ่ม Clusters ที่ได้ดำเนินการแล้วเสร็จ ในช่อง “ผลการจัดทำแผนบริหารจัดการกลุ่มพื้นที่” โดยการคลิกที่คำว่า “คลิกเพื่ออัปโหลดไฟล์แผน” ซึ่งจะนำไปสู่เครื่องอัปโหลดไฟล์ของแต่ละจังหวัด

*****

*** ชุดนี้จึงควรตัดเป็นการคร่าวๆ ก่อนอยู่ก่อนการประเมิน Cluster โดยอัพเดตงานเข้าจริงทันที ***

๑. ชีวิตอย่างไรที่จะดี
๒. โครงสร้างกลุ่ม (Classroom) จัดการของท่าน

๓. นโยบายภายใน
๔. นโยบายภายนอก

๕. ๑. กองทัพผู้ช่วยที่มีประโยชน์ให้เด็ก สามารถ
ทำได้ด้วยตัวเอง

๖. ๒. กองทัพผู้ช่วยที่มีประโยชน์ ให้เด็ก สามารถ
ทำได้ด้วยตัวเอง

๗. ๘. แผนการสอนที่มีความหลากหลายในแต่ละห้องเรียน
๙. ๙. แผนการสอนที่ใช้เวลาและพยายามมากกว่าเดิม
๑๐. ๑๐. กลุ่ม ๑ ในโรงเรียนต้องทราบ
๑๑. ๑๑. ผู้ช่วยที่มีประโยชน์จะช่วยเหลือเด็ก ทำให้เด็ก
สามารถเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ได้เร็วขึ้น
๑๒. ๑๒. ผู้ช่วยที่มีประโยชน์จะช่วยเหลือเด็ก ทำให้เด็ก
สามารถเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ได้เร็วขึ้น